הלכה · משנה תורה · מפרשים · מגדל עוז · ספר קניין

מגדל עוז על משנה תורה, הלכות שלוחין ושותפין

רבנו שם טוב אבן גאון

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מגדל עוז על משנה תורה, הלכות שלוחין ושותפין

רבנו שם טוב אבן גאון

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מגדל-עוז-על-משנה-תורה-הלכות-שלוחין-ושותפין/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161024 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 5
הלכה א 5
הלכה ג 5
הלכה ד 5
הלכה ו 5
הלכה ז 5
הלכה ח 5
פרק ב 5
הלכה א 5
הלכה ב 6
הלכה ג 6
הלכה ד 6
הלכה ה 6
הלכה ו 6
הלכה ז 7
הלכה ח 7
פרק ג 7
הלכה א 7
הלכה ב 7
הלכה ג 7
הלכה ד 7
הלכה ה 7
הלכה ו 8
הלכה ז 8
הלכה ח 8
הלכה יא 8
פרק ד 9
הלכה א 9
הלכה ב 9
הלכה ג 9
הלכה ד 10
פרק ה 10
הלכה א 10
הלכה ג 10
הלכה ו 10
הלכה ז 10
הלכה ח 10
הלכה ט 10
הלכה י 10
הלכה יא 11
פרק ו 11
הלכה א 11
הלכה ב 11
פרק ז 12
הלכה א 12
הלכה ב 13
הלכה ג 13
הלכה ד 13
הלכה ה 13
הלכה ו 13
פרק ח 13
הלכה א 13
הלכה ו 14
הלכה ז 14
פרק ט 14
הלכה א 14
הלכה ב 15
הלכה ה 15
הלכה ז 15
הלכה ח 15
פרק י 15
הלכה א 15

הלכה ד 15
הלכה ה 15
הלכה ו 16

פרק א

הלכה א

האומר לשלוחו כו' עד בכל שהו חוזר. אלו ההלכות פ"ב דקידושין (דף מ"א ומ"ב) ובגיטין פרק השולח (דף ל"א) ובכתובות פרק אלמנה ניזונית (דף צ"ח וצ"ט):

הלכה ג

נתן מעות לשלוחו לקנות לו קרקע וכו' לפיכך אם התנה עליו וכו' עד כפי התנאי: כתב הראב"ד ז"ל באמת כך הוא דרך הגמ' וכו': **ואני** אומר עיקר הלכה זו מפורשת כן סוף ב"ב והקושיא של הראב"ד לא על ר"מ ז"ל היא אלא על הגמרא והשתא מיהא שפיר תירצה וכן משמע קצת מלשון ר"י אלפס ז"ל שהביא בהלכות:

הלכה ד

האומר לשלוחו מכור לי כו' עד תרעומות. בכתובות פרק אלמנה ניזונת:

נתן לו מעות כו' עד לבעל המעות. בב"ק בפרק הגוזל עצים (דף ק"ב):

היה השער קצוב עד הכל לבעל המעות. בכתובות פרק אלמנה ניזונת (דף צ"ח):

הלכה ו

מי שהיה חייב לחבירו וכו' עד חייב לשלם. ר"י אלפס ז"ל כתב כן בהלכות פרק הכותב (דף פ"ה):

וכן אם היה החוב בשטר עד ולא לעוות. בכתובות פרק הכותב:

הלכה ז

השולח ממון שבידו עד שליחותו. פרק האיש מקדש וכתבו ר"י אלפס ז"ל בהלכות פרק הכותב:

וכן אם מתו השלוחים עד וכן כל כיוצא בזה. פרק האיש מקדש:

הלכה ח

ראובן ששלח כתב לשמעון כו' עד סוף הפרק. פרק הגוזל קמא (דף ק"ב ק"ג וק"ד):

פרק ב

הלכה א

אין העכו"ם נעשה שליח כו' עד המשלח בן ברית. במסכת קידושין פרק האיש מקדש וב"מ פרק איזהו נשך (דף מ"א):

הלכה ב

עושה אדם שליח כו' עד ואחד הקטנה. פ"ב דקידושין (דף מ"א) וב"ב פרק המוכר את הספינה:

לפיכך השולח בנו קטן כו' עד הרי זה פטור. פרק המוכר את הספינה שם משנה (דף פ"ז):

הלכה ג

האומר לחבירו מנה שיש לי בידך עד באחריותו. במציעא פרק השואל:

וכן שנים שהתנו ביניהם שכל מי שירצה וכו' עד קיים: כתב הראב"ד ז"ל ובשבועת היסת עכ"ל: **ואני** אומר עיקר הלכה זו במציעא פרק השואל ובגמרא אין השבועה מפורשת להדיא אבל סברא היא שעל כל טענה שהוא יטעון כנגדו בחוסר אמנה ויש בה ממון משביעין אותו היסת ונפטר וזה בכמה מקומות בתלמוד וגם ר"מ ז"ל כתב כן בכמה מקומות במשנה תורה זה אבל לאו כי רוכלא אזיל ותני:

הלכה ד

השליח שקנה או שמכר כו' עד ששלחו. עיקר ההלכה במציעא פרק השואל (דף צ"ו וצ"ח) והחילוקים מוסכמים מדעת הגאון ז"ל:

הלכה ה

ראובן שקנה שדה משמעון עד שטר אחר בשמו. פרק הגוזל עצים:

הלכה ו

הסרסור שליח הוא כו' עד וכן כל כיוצא בזה. פרק המוכר את הספינה הסכימו כן הגאונים נ"ע:

ראובן אומר במאה אמרתי לך למכור כו' ואם כבר נתן לו הנ' עד וזכה הלוקח: כתב הראב"ד ז"ל אין כאן שבועת התורה כו' עד שבועת היסת ויפטר עכ"ל: **ואני** אומר מעולם לא יצא דבר זה מפי הראב"ד ז"ל חדא כי כבר הסכים עם הראשונים נ"ע פרק הספינה שהסרסור שליח כמו שכתבנו ובדין הזה לא זכר כלל שם בגד ולא נחלק רק על צד המכר זה אומר בכה וזה אומר בכה אבל בגד מאן דכר שמיה ועוד היאך אמר שאינו טוען לא במנה כו' הלא תחלת הדין כתב ראובן אומר במנה אמרתי לך למכור ועיניך רואות אלא ודאי אחד מן התלמידים כתבו ותלאהו באילן גדול רק הדין הוא עם ר"מ וסייעתו וגם ר"מ ז"ל מקוצי כתב כן מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

ואם ידע הלוקח שחפץ זה של ראובן וכו' עד אחר שקניתי: כתב הראב"ד ז"ל וגם זה אינו כלום וכו': **ואני** אומר גם זו סברא ואינה מפורשת רק הסכמה מפי הגאונים

ז"ל ועיקר שמעתין דסרסור פרק המוכר את הספינה וכן כתב הר"ם ז"ל מקוצי על דעת רבותינו בעלי התוס' ז"ל:

הלכה ז

כל סרסור שהודיע וכו' עד ואמר לו מכור בכך וכך: כתב הראב"ד ז"ל בשהפקידו לו לא אמר לו כלום וכו': **ואני** אומר גם זה לפי שיטתו שכתב ואיני מחוייב להשיב עליו מאחר שהוא דרך סברא הראשונה ומ"ש ר"מ ז"ל הוא מהסכמת הגאונים הראשונים ז"ל והר"ם מקוצי כן הסכים מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

וכל סרסור כו' עד שהוא נושא שכר. פרק המוכר את הספינה ובנדרים פרק ד' נדרים:

הלכה ח

הלוקח כלים מבית האומן כו' עד סוף הפרק. עיקר הכל פרק השוכר את האומנין (דף פ"א) ובפרק ד' נדרים (דף ל"א) והביאור רפ"ו דהלכות שכירות:

פרק ג

הלכה א

מי שהיתה לו קרקע כו' עד עלי לשלמו. בב"ק פרק מרובה (דף ע'):

הלכה ב

הקנה לזה שהרשה שליש או רביע עד על הכל: כתב הראב"ד ז"ל דוקא שליש או רביע וכו': **ואני** אומר בזה לא ירדתי לסוף דעתו ואם קבלה נקבל ואם לדין יש תשובה שאפילו על הכל היה לו לדון ואע"פ שקצב לו סך ידוע אית לן למימר מגו דנחית לפלגא נחית לכולה ומאי שנא מנכסי מלוג דמגו דנחית לפירא נחית לגופא ואפילו בלא הרשאה כדאיתא ס"פ השולח כד"ן:

הלכה ג

אחד מן האחים שלא חלקו עד ויתבע גם הוא. בכתובות פרק מי שהיה נשוי (דף צ"ד):

הלכה ד

הבעל בנכסי אשתו כו' עד אין לו פירות. בגיטין ס"פ השולח (דף מ"ח ע"ב):

הלכה ה

מי שהיה לו ביד חבירו כו' עד בהרשאה על הפקדון. בב"ק פרק הגוזל עצים (דף ק"ד):

וכל הבא בהרשאה כו' עד עמיו: כתב הראב"ד ז"ל דוקא כשהוא עם בעל דינו בעיר אחת ומרשה לאחר לתבוע את חובו אבל אם היה בעל דינו בעיראחרת מציל ממון חבירו הוי עכ"ל: **ואני** אומר זו אינה השגה אלא סברא מוסברת על עיקר ההלכה פרק שבועת

העדות ופרק איזהו נשך וכמה מקומות וכבר כתבתי כמה פעמים בחיבור זה שאין לו עסק לר"ם ז"ל בביאור הסברות והפירושין בזה משנה התורה ושמו מוכיח עליו:

הלכה ו

התובע חבירו בדין עד תביעת הממון. פרק שבועת העדות (דף ל"א) ובב"ק פרק מרובה (דף ע') בהסכמת הגאונים ז"ל:

הלכה ז

מי שהיה לו מעות פקדון כו' עד ודן עמו ומוציאין. בב"ק פרק הגוזל עצים (דף ק"ד) ובמציעא פרק הזהב (דף מ"ה מ"ו):

היתה לו מלוה ביד אחר וכו' עד החוב בשטר: כתב הראב"ד ז"ל אם לא מסר לו שטר החוב עכ"ל: **ואני** אומר גם זו אינה השגה אלא סברא על עיקר הדין האמור בב"ק פרק מרובה ובבכורות פרק יש בכור ולפיכך אין לנו עסק בו ודקדוקיו בחיבור זה כמ"ש אך אני תמה היאך יקרא המורשה במסירת השטר דהא בעינן כתיבה ומסירה והא מתנתא מעלייתא היא ודין בפני עצמו פרק הספינה נכון ויציב וגם ר"מ ז"ל כתבו בסוף זה הדין והנני מעתיק לשונו בסמוך בע"ה ועיניך רואות אבל אינו נכלל בזה:

מפני שמלוה להוצאה ניתנה כו' עד השיעבוד שבו. בב"ב פרק מי שמת (דף קמ"ח) ובכתובות פרק אע"פ (דף נ"ה) והביאור פ"א מהלכות מכירה:

זהו הדין שיראה לי עד הרשאה. כל זה תקנת הגאונים ז"ל:

הלכה ח

מי שהרשה לאחד עד בהרשאתו נתן. גם זה הוא מתקנת הגאונים והסכמת החכמים הראשונים והאחרונים וכן כתב ר"מ ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

הלכה יא

ראובן שבא בהרשאה כו' עד וישבע ויטול: כתב הראב"ד ז"ל דומה שסותרין דבריו זה את זה וכו': **ואני** אומר כמדומה לי שאלו דברים פשוטים הם ולא יצאו מפי הראב"ד ז"ל כי למעלה הם מטלטלי דכפריה המוזכרים בהלכה כמ"ש וזה כפר אחר התביעה ולא הוזכר בהלכה אבל היא מהוראת הגאונים ז"ל וכ"כ הר"מ ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל ואינה צריכה לפנים אלא לדקדק טעם ההלכה דהיכא דכפריה לא חיילא הרשאה אמידי דהא ליתיה ואין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם וזה אינו בעולם מידי דהוי אמלוה דסתמא להוצאה ניתנה ואינה בעולם ולכך אין כותבין הרשאה עליה וזה פשוט:

וכן כל הדברים כו' עד סוף הפרק. הכל מהוראת הגאונים ז"ל וכ"כ הר"מ ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

פרק ד

הלכה א

כשירצו השותפין כו' עד הממון המוטל ביניהם להשתתף בו. עיקר ההלכה הזאת ושרשה בכתובות פרק מי שהיה נשוי (דף צ"ג) ובתשובות הגאונים ז"ל הסכימו על זה וקבעה ר"מ ז"ל:

הלכה ב

השותפין שנשתתפו באומנות כו'. כיצד שני חייטים כו' עד דבר שלב"ל: כתב הראב"ד ז"ל ורבותי הורו וכו': **ואני** אומר גם אני כך היה דעתי משהגעתי להוראה וליכא לפלוגי ולמימר שאני התם דהוי כי הקדש ואמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט דהא בנדרים וכתובות וכמה דוכתי מייתינן לה לגבי בעל יפר והוא הדיוט ומדמינן לה ועוד דתלמודא אמר וידים איתנהו בעולם אלמא טעמא ליתא אלא משום דבעי הקנאה על הדבר שישנו בעולם רק שאני מזהיר לסופר לכתוב אנו עדים החתומים מטה כן היה שבאו לפנינו פלוני ופלוני ואמרו היו עלינו עדים וקנו ממנו בקניין גמור מעכשיו מחמת שאנו מודים בפניכם שאנו משעבדין עצמנו ורשותנו וזכותינו זה לזה לעשות כך וכך כו' ולבי אומר לי שגם ר"מ ז"ל והגאונים הראשונים נ"ע אשר הורו זאת ההוראה היו מודים שאם היו השטר כתוב כך שהן שותפין:

אבל אם היו לוקחין הבגדים עד הרי אלו לאמצע. גם זו הוראת הגאונים היא והסכימו עליה וקבעוה וכן כתב הר"מ ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

הלכה ג

השותפין שהטילו לכיס זה מנה וכו' עד או הפחת לאמצע: כתב הראב"ד ז"ל לא נתחוורו דברים הללו כשמכרוהו חי אלא בריוח שהרויחו בו כשהוא חי במלאכתו מפני שהחלק הקטן צריך לגדול עכ"ל: **ואני** אומר עיקר הלכה זו בכתובות פרק מי שהיה נשוי ולפי פירוש ההלכות עלה הפסק זה במחלוקת והיא ישנה אמנם הר"מ ז"ל מקוצי כתב כדברי ר"מ ז"ל מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

בד"א כשנשאו ונתנו במעות כו' עד או ההפסד לפי המעות. פרק מי שהיה נשוי:

בד"א בסתם וכו' עד שבממון קיים. פרק המקבל (דף ק"ד) ובכתובות פרק מי שהיה נשוי (דף צנ):

הלכה ד

שותפין שהתנו ביניהן כו' עד סוף הפרק. במציעא פרק המקבל (דף ק"ה) ובהלכות רב אלפס ז"ל:

פרק ה

הלכה א

המשתתף עם חבירו כו' עד ביניהם בשכר. במציעא בפרק איזהו נשך (דף ס"ט ע"א) ובתשובות הגאונים ז"ל:

לפיכך הנותן מעות לחבירו עד לפי התנאי. פרק הגוזל עצים (דף ק"ב):

הלכה ג

הנותן מעות לחבירו וכו' וכשהוא מוכר וכו' עד מעכב עליו: כתב הראב"ד ז"ל זו התוספתא (דבבא מציעא) אינה מחוורת ואין למדין ממנה עכ"ל: **ואני** אומר זו אינה השגה אלא מחלוקת ואין לי להשיב כי די לו שהיא תוספתא והסכימו עליה רבותיו:

הלכה ו

שותפין ששמו פירותיהן עד ההפסד. בב"ב פרק בית כור:

הלכה ז

שותפין שמחלו להן עד הציל לעצמו. פרק הגוזל בתרא (דף קי"ו) ובירושלמי פרק השוכר את האומנין (דף י"א ע"א):

הלכה ח

דבר הידוע לשני שותפין עד שיביא האחד ראיה. פ"ק דב"ב:

הלכה ט

אחד מן השותפין וכו' עד אלא בב"ד. במציעא פרק אלו מציאות ופרק איזהו נשך:

הלכה י

אסור להשתתף עם עכו"ם עד ביראתו. פ"ק דע"ז:

וכבר ביארנו במקומו שאסור לעשות סחורה בפירות שביעית. ריש פ"ו דהלכות שמיטה ויובל:

ולא בבכורות. פ"ק דהלכות בכורות:

ולא בנבילות ולא בטריפות. פ"ז דהלכות מאכלות אסורות:

ולא בתרומות. פי"ב דהלכות תרומות:

ולא בשקצים ולא ברמשים. פ"ח דהלכות מאכלות אסורות:

ואם עבר עד מפני שעבר. פרק המקבל:

הלכה יא

אחד מן השותפין שמת עד סוף הפרק. תשובות הגאונים ז"ל וכ"כ הר"ם ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

פרק ו

הלכה א

שנים שהן נושאין וכו' עד כמו שביארנו. במציעא פרק המקבל ופרק איזהו נשך ומייתי לה בכתובות פרק מי שהיה נשוי והביאור פי"ד:

אבל אם היה כו' עד בעל המעות. פרק איזהו נשך:

הלכה ב

תקנו חכמים שכל הנותן מעות לחבירו וכו' או אבד כו' עד אין המתעסק חייב לשלם: כתב הראב"ד ז"ל ולמה לא יהיה וכו': **ואני** אומר עיקר הלכה זו קבועה בכמה מקומות במציעא פרק המקבל (דף ק"ד ע"ב) ופרק איזהו נשך (דף ס"ט) ובבתרא פרק חזקת הבתים ותמה אני אם דבר זה יצא מפי הראב"ד ז"ל שהרי אינו נותן לו כפועל בטל בדין הזה כמו שגמר ואמר לפיכך יהיה שכר החצי אם הרויח של בעל המעות אלא כשרצה שיהיה השכר או ההפסד לאמצע הוא שהצריך ליתן לו כפועל בטל וכמ"ש ר"מ ז"ל לפניך בסמוך וכדאיתא להדיא בשמעתין דעיסקא ועוד כי במה שתיקנו חכמים אין לנו לשאול למה וכל שכן בזה שהטעם פשוט והדין מפורסם כולו שם כדברי ר"מ ז"ל ועוד שאינם מובטחים בודאי שירויחו יותר ממה שיפסידו א"ו אחד מן המתחילים כתבהו:

ולפי תקנה זו אי אפשר עד הממון. הכל פרק איזהו נשך:

לפיכך אם הרויחו וכו' עד שהן מלוה: כתב הראב"ד ז"ל נ"ל שזה שיבוש וכו': **ואני** אומר גם בזה שלא יצא מפי הראב"ד ז"ל ומי שכתבו לא עיין כל לשון ר"מ ז"ל או היה טעות בספרו שהוא ג"כ כתב כמו שהעתקתי שני שלישי הריוח חצי הריוח של חצי המעות שהן מלוה ושתות הריוח בשכר שנתעסק בפקדון נמצא הכל שני שלישים ויטול בעל המעות שליש הריוח ובפלגא דהפסד ז"ל ואם פחתו יפסיד המתעסק שליש הפחת שהרי הוא חייב בחצי הפחת מפני שחצי המעות מלוה כו' עד שני שלישי הפחת ועודנו מפרש אותה פ"ח ועל זה הדקדוק של החשבונות תתבאר ההלכה יפה ומי שחישב בעצמו להבין זה החצי במושכל ראשון לפי מה שעלה בסוף כתב כן אבל דברי ר"ם ז"ל הן עיקר ויציב וכבר נתעורר בזה ר"ם ז"ל וכתב באורך וז"ל יש מי שטועה ואומר כו'

עד הרי זה מותר ואם תדקדק בלשונו זה וביאורו ומ"ש בסמוך ומה שרמזתי אני תמצא שהלך בדרך יושר:

וכן אם התנו וכו' עד ותוספת שלישו. גם זה הוא דעות והסכמות כאשר עיניך רואות הלשונות שונות שזכר לפי הדעות וכאשר תדקדק בצחות לשונו תמצאנו על הדרך הישר לפי התלמוד דפרק איזהו נשך בשמעתין דעיסקא כמו שרמזתי בסמוך בס"ד:

נמצאת למד לפי מדה זו וכו' עד השכר: כתב הראב"ד שיבוש סופר יש כאן וכו': **ואני** אומר סוד השם ליריאיו מאשר כתב בספר המוגה שלו בחתימת ידו שבא לידי ולא שינה בה רק שר"מ ז"ל כתב לא ישלם המתעסק והראב"ד ז"ל כתב לא יפחות למתעסק והכל עולה לענין אחד:

וכן אם התנו על הפחת עד נוטל מחצה. גם זה מהסכמת הראשונים והוראת הגאונים ז"ל:

ואע"פ שדברים אלו שהורו דברי טעם הם וכו' כיצד כגון שהתנה עמו וכו' נמצא בעל המעות חייב ליתן לו דינר וכו' אבל הדרך והדין והאמת שיראה לי וכו' נמצאת אומר לפי מדה זו וכו' עד בקו הצדק: כתב הראב"ד ז"ל הוסיף עתה תימה וכו' אלא פעמים שנמצא משלם למתעסק יותר על כל ההפסד כגון כו' עכ"ל: **ואני** אומר גם בזו אינה השגה רק סברות ואין להן הכרע כי כל אחד יאמר כך דעתי נוטה ועל כן לא קבלתי עלי להצילו מדרך הסברא רק מדרך הגמרא ואף כי בזאת הסברא איני רואה בה תימה אלא דין שוה אלא שהראב"ד ז"ל הולך לפי סברתו הראשונה ומהפך בה והדרך הזה שלקח ר"מ ז"ל קרובה לתלמוד ולפירוש ההלכה כמ"ש אבל דברי חשבונות צריכין תלמוד ודקדוק ובכך יעמדו על מכונה:

פרק ז

הלכה א

הנותן מעות לחבירו עד בלבד נוטל. מציעא פרק המקבל והביאו ר"י אלפס ז"ל בהלכותיו פרק איזהו נשך והביאור פרק ששי:

וכן אם התנו שיטול המתעסק רביע השכר ואבד הממון כולו משלם הרביע כולו שהוא בתורת מלוה וכו' עד שכבר ביארנו: כתב הראב"ד ז"ל בזה לא כיון שמועותיו וכו': **ואני** אומר גם בזה מחלוקת של סברא היא לפי ההלכה פרק איזהו נשך ואין להכריע בה לפי מה שהקדמתי ומ"מ תמה אני ממ"ש בהשגות בשם הראב"ד ז"ל כל מה שישאר כו' וזה מתעסק בו כו' ראוי כו' וכי במה זכה בריוח הזה ומאין בא לו והלא הפסיד ולבי אומר

לי שלא יצא מפי הראב"ד ז"ל אלא אחרים כתבו על שמו וחשבו כן לפי מה שחלק על ר"מ ז"ל פ"ו בתרי תלתי אגרא ופלגא הפסד וכבר כתבתיה שם שצריך דקדוק והעמל שחלק בין חמשה למאה אינו טעם כי המתעסק הוא שקנה ומוכר בסחורה ולפעמים יהיה הטורח מועט ומשתכר הרבה כמי שקונה ומוכר מרגליות וכיוצא בהן ולפעמים יטרח הרבה ומשתכר מעט כמו שמשתכר בנאדות של יין ושל שמן וכלי זכוכית וחרס ומה שלא חילק התלמוד אין לנו לחלק בו כאשר כתבתי כמה פעמים שלכך קראו משנה תורה גמרא ולא סברא:

הלכה ב

המתעסק שהפסיד כו' עד על הקרן. במציעא פרק איזהו נשך (דף ס"ח וס"ט):

הלכה ג

נתן לו מאתים יריעות עד וכן כל כיוצא בזה. פרק המקבל (דף ק"ד וק"ה):

הלכה ד

אין המתעסק וכו' עד שביארנו. עיקר ההלכה פרק איזהו נשך והביאור פ"א:

הלכה ה

המתעסק וכו' עד בראיה ברורה. זה מתשובת הגאונים ז"ל והסכמת הראשונים נ"ע וכ"כ הר"מ ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

כבר ביארנו שהמתעסק עד בעל חוב והאשה. הביאור בזה הפרק עצמו ועיקר ההלכות פרק איזהו נשך ובהסכמת הגאונים ז"ל:

הלכה ו

הנותן מעות וכו' עד וכן כל כיוצא בזה. בירושלמי דפרק איזהו נשך והביאה ר"י אלפס ז"ל בהלכות:

המושיב את חבירו וכו' עד סוף הפרק. בתוספתא:

פרק ח

הלכה א

הנותן ביצים לבעל התרנגולים כו' עד בתוך זמן זה. פרק איזהו נשך (דף ס"א) :

וכן השם בהמה על המפטם עד על מחצית השכר מותר: כתב הראב"ד ז"ל דבר זה אינו מחוור וכו': **ואני** אומר תמה אני על דברים אלו אם יצאו מפי הראב"ד ז"ל שהרי ר"מ ז"ל מפרש כל אלו החילוקים ויותר מהם על דברי התלמוד פרק איזהו נשך ואף

לדברי הכותב הואיל והוא עצמו נעשה מפרש ומציע הצעה מפורשת מה לי לטעון ואף כי ההצעה אינה צריכה כלל לפי ההלכה וזה פשוט:

היו למפטם וכו' עד כמות שהן. הכל פרק איזהו נשך:

מקום שנהגו וכו' עד להעלות שכר הבהמה מעלין: כתב הראב"ד ז"ל האי פירושא לא נהיר אלא לבהמה וכו': **ואני** אומר זו אינה השגה כי אם הפירוש הזה אינו מחוור בעיניו מחוור הוא בעיני גדולים וחכמים מחוכמים ראשונים והאחרונים וגם אנחנו כך קבלנו מפי רבותינו ואין שכר כתף אצלנו נופל אלא בנושאי משא על כתפיהם והם נקראים כתפים אבל בעגלים קטנים כתיב בזרועו יקבץ טלאים ובחיקו ישא עלות ינהל ועוד דא"כ למה עושה מהן התלמוד שתי בבות בעיקר ההלכה פרק איזהו נשך דומיא דמקום שנהגו להעלות ולדות כו' שגם ר"מ ז"ל כתבו בסמוך אלא מר מאי דשמיע ליה קאמר ומר מאי דשמיע ליה קאמר וכולם דברי אלהים חיים הם:

מקום שנהגו להעלות ולדות כו' עד עליו להביא ראיה. פרק איזהו נשך:

הלכה ו

בעל שהוריד אריסין עד כאריס. בכתובות פרק האשה שנפלו לה נכסים (דף פ' ע"א):

הלכה ז

האחין או היורשין וכו' עד כשותפין לכל דבר: כתב הראב"ד ז"ל לא האירו דבריו וכו': **ואני** אומר הוא לימד לתלמידיו דרך קצרה ובלשון כולל ואורו יהל שכתב ירושת מורישן ומה לי אם ירשו אחיהם מה לי אם ירשו אחיהם מה לי אחותם ומה לי אמותם ומה שהורגל בתלמוד ירשו את אביהן אורחא דקרא נקט ומאי דשכיח טפי והכי איתא פרק מי שמת בבלי וירושלמי ובירושלמי דשקלים (דף ט"ז ע"ב):

אחד מן האחין או השותפין שנפל לאומנות וכו' חלה אחד מהם ונתרפא כו' ואם חלה בפשיעה עד משל עצמו. פרק מי שמת (דף קמ"ד):

כתב הראב"ד ז"ל גם בזה קיצר מאד עכ"ל: **ואני** אומר כמה פעמים שבחתי גם אני מעשיו ופרסמתי דרכיו שלימד בדרך קצרה אורך הגמרא ולא חשש לדקדוקי הסברא בזה החיבור ולכך קראו משנה תורה:

פרק ט

הלכה א

השותפין כולן והאריסין וכו' עד בחשבון שביניהן. פרק כל הנשבעין (דף מ"ה) ופרק הכותב ושם כתבה ר"י אלפס ז"ל:

ולמה תקנו חכמים שבועה זו עד בצדק ואמונה. בגיטין פרק הניזקין (דף נ"ב):

הלכה ב

ואין כל אחד מאלו נשבע כו' עד כמו שיתבאר. פרק כל הנשבעין והביאור פ"ג דהלכות טוען ונטען:

אבל אם חשדן בפחות מזה וכו' לפוטרו ממון. פרק כל הנשבעין:

איזהו בן הבית עד להשביעו מספק. פרק כל הנשבעין:

וכן אפוטרופוס כו' עד אין היתומים משביעין אותו מטענת ספק. בגיטין פרק הניזקין:

וכן האשה עד מתנוול. פרק כל הנשבעין:

הלכה ה

המשלח ביד חבירו וכו' עד שנשא ונתן. בתשובת הגאונים ז"ל:

הלכה ז

חלקו השותפין והאריסין עד וכן כל כיוצא בזה. הכל פרק כל הנשבעין:

הלכה ח

השותפין שחלקו ונשאר להן עד סוף הפרק. בתשובת הגאונים והסכמת הראשונים ז"ל וכ"כ הר"מ ז"ל מקוצי מדעת בעלי התוספות:

פרק י

הלכה א

שותף שטען על חבירו כו' עד מן הטעם שביארנו. גם זה הכל מהסכמת הגאונים ז"ל ותשובתם וכן כתב הר"מ ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוס' ז"ל והביאור בזה הפרק:

הלכה ד

טען שעדיין כו' עד וכן כל כיוצא בזה. גם זה בתשובת הגאונים ז"ל וכ"כ הר"מ ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוספות:

הלכה ה

ראובן שהטיל לכיס וכו' אין אומרים ישבע ראובן שבועת השותפין כו' טען ראובן כו' עד והזהר בדין זה שכבר טעו בו בעלי הוראה: כתב הראב"ד ז"ל מי שאמר שישלם שמעון חמשים הולך על דרך וכו': **ואני** אומר דין זה אינו מפורש בתלמוד אלא ר"מ ז"ל מקובל בו מפי רבותיו מפי הגאונים הראשונים נ"ע שהסכימו בכך והזהיר עליו והעיד שכבר טעו בו בעלי הוראה וכ"כ הר"מ ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל ומ"ש הראב"ד יישר כחו שפרסם לנו דעתו של האומר שישלם שמעון חמשים מה שלא

כתב ר"מ ז"ל שיש אומר אלא שאין אומרים ואעפ"כ הוא אינו מודה בו והכריע דעתו בדעת שלישית ואין לו ג"כ ראיות כי אם סברות וכבר כתבתי כמה פעמים שאין כוונתי בזה החיבור לסתור אלא לבנות בג"ה וגם כי לא באתי לטעון על הסברות לברר בסברתי איזהו יכשר רק במה שיש כח בתלמיד להכריח בראיות לכן איני מכניס ראשי בין סלע מחלוקות והאמת יורה דרכו:

הלכה ו

טען שמעון שיש ללוי וכו' עד החוב משלו. גם זה מתשובת הגאונים הראשונים ז"ל וכן הסכים הר"מ מקוצי ז"ל מדעת רבותינו בעלי התוספות ז"ל:

וכן אם יצא שט"ח על לוי וכו' וכיצד דנין בדין זה לוי וכו' עד וכן כל כיוצא בזה: כתב הראב"ד ז"ל ומאחר שהשטר של לוי וכו': **ואני** אומר גם בזה הוראת הגאונים היתה והסכמת האחרונים נ"ע וכ"כ הר"ם ז"ל מקוצי מדעת רבותינו בעלי התוס' ז"ל והרוצה לחלוק יחלוק כי אני בסברות לא אכניס עצמי בסלע המחלוקות והאמת יורה דרכו: